

Mange Intelligenser

Tradisjonelt har skolen lagt hovedvekt på innlæring gjennom bruk av språklig/lingvistisk og matematisk/logisk intelligens. Dr. Howard Gardners flerintelligensteori hjelper oss til å erkjenne og se mangfoldet og forskjelligheten blant mennesker. Gardner har i sitt arbeid hittil identifisert og klassifisert 8 intelligens typer:

- Språklig/lingvistisk intelligens
- Logisk/matematisk intelligens
- Romlig/visuell intelligens
- Kroppslig/kinestetisk intelligens
- Musikalsk intelligens
- Interpersonell intelligens
- Intrapersonell intelligens
- Naturalistisk intelligens

Teorien om MI går i korthet ut på at intelligens kan inndeles i hele 8 grupper/typer. Alle mennesker har litt av alle i seg, men noen intelligenser er mer fremtredende/bedre utviklet enn andre. Noen foretrekker å bruke benevnelse som smart eller klok i stedet for intelligens.

Gardner forsker også på en 9. intelligenstype som han kaller Eksistensiell intelligens.

Gardner viser hvordan man gjennom bevisst bruk av tenkingen rundt mange intelligenser kan utvide inngangsporten til læring vesentlig. En velutviklet sosial og personlig intelligens er basis for å utvikle de øvrige intelligenser optimalt.

I følge Dr. Gardner vil flere elever få økt sitt læringsutbytte dersom tilretteleggingen av læringssituasjonene og undervisningen systematisk tar i bruk elementer fra flere intelligenser.

Gjennom kartlegging og elevprofiler ønsker man å finne fram til elevens sterke sider.

**.....og husk!
Ingen er like flinke i alt, men alle er flinke i
noe.....**

Språklig intelligens (språk-klok)

Barn med denne intelligensen tenker i talte og skrevne ord.

- ⇒ De elsker å snakke, lese, skrive, fortelle og høre historier, stave, leke ordleker og diskutere.
- ⇒ De er flinke til å huske navn, steder, tidspunkter og alminnelige ting.
- ⇒ De har bruk for bøker, bånd, skriveredskaper, loggbøker, diskusjoner, opplesning og samtale.
- ⇒ De stimuleres gjennom besøk på biblioteker, møte med forfattere og opplevelser med språket i teater og musikk.
- ⇒ De uttrykker seg gjennom diskusjoner, intervjuer og skriftlige produkter.

Forfattere, poeter, foredragsholdere og journalister er eksempler på folk med språklig intelligens.

Logisk-matematisk intelligens (tall-klok)

Disse barna tenker i resonnementer, problemløsning, tall og abstrakte mønstre.

- ⇒ De elsker å regne, eksperimentere, stille spørsmål og undersøke ting.
- ⇒ De er flinke til å arbeide med tall, løse oppgaver, kategorisere, finne sammenhenger og forutse ting.
- ⇒ De har bruk for vitenskapelige materialer som for eksempel måleinstrumenter og vekter, PC'er osv.
- ⇒ De stimuleres av besøk på eksperimentarier og planetarier.
- ⇒ De uttrykker seg ved hjelp av logiske resonnementer, tall og abstrakte mønstre, ved å gjøre ting i rekkefølge.

Vitenskapsmenn, matematikere, revisorer og detektiver er eksempler på folk med logisk-matematisk intelligens.

Romlig-spatial intelligens (bilde-klok)

De romlig begavete barn tenker i forestillinger og bilder og er følsomme overfor mønstre, former og farger.

- ⇒ De elsker å utforme ting, tegne, male, visualisere, dagdrømme, skrible og bygge.
- ⇒ De er flinke til å forestille seg ting, navigere i rommet, lese kort og huske ting i bilder.
- ⇒ De har bruk for tegnematerialer, farger, maling, film, romlige byggematerialer og puslespill.
- ⇒ De stimuleres av besøk på kunstutstillinger, museer, å gå på kino og i teateret.

Malere, arkitekter, billedhuggere, fotografer og piloter er gode eksempler på folk med denne intelligensen.

Kropps-kinestetisk intelligens (kropps-klok)

Barn med denne intelligensen tenker i ting som påvirker kroppen. Den omfatter evnen til å bruke kropp og hender med stor ferdighet.

- ⇒ De elsker å bevege seg, løpe, hoppe, gestikulere, danse og røre ved tingene.
- ⇒ De er flinke til å dyrke sport, danse, spilleteater og arbeide håndverksmessig.
- ⇒ De trenger rollespill, drama, bevegelse, ting de kan bygge, sportsaktiviteter og praktisk innlæring.
- ⇒ De stimuleres av steder hvor de kan bevege seg og røre ved tingene, som for eksempel tumleområder og barnemuseer.
- ⇒ De uttrykker seg gjennom hele kroppen og ved å agere og repetere ting samt utforme ting med hendene.

Dansere, idrettsfolk, kirurger og håndverkere er eksempler på folk med denne intelligensen.

Musikalsk intelligens (musikk-klok)

Disse barn tenker i rytme og melodier. De har evne til å oppfatte og bruke toner, rytmer og klangfarger.

- ⇒ De elsker å synge, plystre, tromme med hendene og føttene, spille på instrumenter og lytte til musikk.
- ⇒ De er flinke til å oppfatte lyder, huske melodier, legge merke til rytmer og høre det med det "indre" øre.
- ⇒ De trenger adgang til musikkinstrumenter, fellessang, bakgrunnsmusikk og lydkulisser.
- ⇒ De stimuleres av konserter, adgang til felles og individuell musikkutfoldelse og følelsesmessige stemninger.
- ⇒ De uttrykker seg i toner og rytmer, og gjennom å rappe, spille og tromme.

Sangere, musikere, komponister samt kyndige lyttere bruker denne intelligensen.

Interpersonell intelligens (menneske-klok)

Disse barn har evnen til å forstå andre og fungere i samspill med dem på mange forskjellige måter.

- ⇒ De elsker å prøve seg selv og sine ideer i forhold til andre, ha mange venner og inngå i et fellesskap.
- ⇒ De er flinke til å lede og organisere, megle, være sammen med andre og snakke med folk.
- ⇒ De har bruk for å kunne samtale, samarbeide, undervise og dele sine erfaringer med andre.
- ⇒ De stimuleres av samvær, sosiale sammenkomster, fester og fellesbegivenheter, høytider osv.
- ⇒ De uttrykker seg best i en gruppe eller i et fellesskap.

Lærere, trenere, prester, skuespillere, sosialrådgivere og politikere er gode eksempler på folk med denne intelligensen.

Intrapersonell intelligens (jeg-klok)

Barn med denne intelligensen tenker dypt over tingene og holder det meste for seg selv. De har evne til å forstå egne følelser, og hvem de i virkeligheten er.

- ⇒ De elsker å sette seg mål, drømme, være stille, planlegge og fordype seg.
- ⇒ De er flinke til å jobbe alene og i sitt eget tempo, være utholdende og trofaste overfor mål og følge sin intuisjon.
- ⇒ De trenger loggbøker, individuelle oppgaver, tid for seg selv og avkroker til selvstudium og refleksjonsperioder.
- ⇒ De stimuleres av møter med lærere eller forbilder som er som dem og opplevelse som setter dem i stand til å forstå hvordan ting føles.
- ⇒ De uttrykker seg unikt og originalt.

Filosofen, psykologer, forfattere og kunstnere bruker denne intelligensen i sitt arbeid.

Naturalistisk intelligens (natur-klok)

Disse barna har en evne til å avlese naturens krefter og forstå hvordan disse påvirker menneskers livsvilkår.

- ⇒ De elsker å ordne og klassifisere verden omkring seg, finne mønstre og sammenhenger samt identifisere og organisere.
- ⇒ De er flinke til å oppdage uventede likheter, forutse ting, "lese" spillets gang og se sammenhenger og mønstre i tilværelsen.
- ⇒ De trenger ting til eksperimenter, hvor de kan ordne og systematisere og skape orden i kaos.
- ⇒ De stimuleres av kontakt med dyr og planter, utflukter til skog og strand, naturskoler og eksperimentarier.

Sjøfolk, navigatører, meteorologer, landmenn, biologer og dyrepassere er gode eksempler på folk som bruker denne intelligensen.